

her foreslaaede ganske vist er for et saa lille Land som Danmark, saa troer jeg, at det dog maa være ethvert enkelt Medlems Pligt, som skal afgive sin Stemme derover, at gjøre det Samme, som han vilde gjøre, naar han handlede for sig selv, nemlig at søge at komme til den størst mulige Klarhed, for derefter at tage sin Beslutning. Det er nu vel ganske vist, at man ikke i Forhold som disse kan tilveiebringe, hvad man pleier at kalde et mathematisk sikkert Bevis, men Enhver, som har havt med større Foretagender at gjøre, og som har været nødsaget til at see noget ind i Fremtiden, for at gjøre sine Beregninger derefter, veed dog ogsaa, at man, om man ikke kan opnaae mathematisk Visshed, dog kan opnaae en saa høj Grad af Sandsynlighed med Hensyn til de Udgifter, som et Foretagende frembyder, at man er istand til at sige, hvorvidt det er et fornuftigt Foretagende, et, som man ikke behøver at flamme sig ved at indlade sig paa, eller om det er et Foretagende, som blot bygges paa løse Forestillinger om, at det er Noget, som ikke kan slaae fejl, at det er Noget, som man har seet sine Naboer gjøre, og som man derfor ogsaa selv ligesaagodt kan gjøre, men som saa dog slaaer fejl, fordi man ikke har undersøgt, om alle de fornødne Betingelser ere tilstede, eller om der dog idetmindste er tilstrækkelig Sandsynlighed for, at de ere tilstede. Jeg tvivler ganske vist ikke paa, at den ærede Minister har søgt og har erhvervet alle de statistiske Data, som udfordres for at danne sig et fornuftigt Skjøn over Rentabiliteten af de Jernbaner, som han har bragt i Forslag; thi han har saa stærkt som muligt udtalt, at det, hvorpaa det kommer an, er, om de i Virkeligheden ville kunne svare Regning, deels ved de directe, deels ved de indirecte Fordele, som de kunne give. At han ikke har sluttet sig til Rentabiliteten ganske løst hen i Bind og Veir, blot i Betragtning af, at der er mange Stude i Jylland, at det er fordeelsagtigere at transportere disse med Jernbane end at lade dem gaae paa deres Fødder osv., det kunne vi være fuldkomment overbeviste om. Men vi Andre vide saa godt som slet Intet i saa Henseende. Snart er der eet Medlem og snart et andet, som af de statistiske Optegnelser, som man har, og af forskellige andre

Meddelelser, som man har kunnet samle, søger at oplære vore Forestillinger derom, og vi have saavel idag som forleden Dag hørt Foredrag, der gif i den Retning. Men disse spredte Oplysninger, som man hører snart fra en og snart fra en anden Side, er det ikke vel muligt for Forsamlingen at samle, saaledes at man paa Grundlag af dem kan danne sig nogen selvstændig og paalidelig Mening om Sagen. Det forekommer mig — jeg vil sige det reent ud —, at det havde været den høitærede Indenrigsministers Pligt, Pligt mod sig selv og Pligt mod de Forsamlinger, som med ham skulle bære Ansvaret for en saa vigtig Beslutning, at have skaffet alle de Oplysninger tilstede, som kunde tjene til at vejlede Forsamlingen, at sætte den istand til at prøve disse Data og sætte den istand til at prøve de Slutninger, som Ministeren selv har bygget paa disse Data; thi med al Agtelse for den høitærede Indenrigsminister, en Agtelse, som Ingen kan nære i højere Grad end jeg, og med al Tillid til hans varme Fædrelandsfjærlighed, er man dog ikke berettiget til uden videre at troe paa ham som paa en Apostel. Ogsaa han kunde have en eller anden Svaghed, f. Ex. den at være noget tilbøielig til at see en Dvdlingsgjenstand i altfor lys en Skikkelse, at være for sangvinsk — det ligger i Temperamentet —, og det er derfor vor Pligt at undersøge, om de Slutninger, som den høitærede Minister har bygget paa de fremkomne Data, ere for sangvinske. Der er Folk, som ganske vist ville være tilbøielige til at undersøge disse paa det Aller skarpeste, og jeg troer, at den høitærede Minister ogsaa selv maa ønske, at de Resultater, som han har bygget paa de forskellige Data, han er i Besiddelse af, maae blive prøvede og undersøgte skarpt. Saaledes som Sagen nu foreligger, med de Motiver, hvormed Regjeringen har forelagt den, med de finantstuelle Oplysninger, som vi senere have modtaget, og naar hensees til den hele finantstuelle Stilling, hvorunder vi befinde os, og som ganske sikkert maa opfordre til den allerstørste Grad af Varsomhed, vil jeg sige, at jeg paa ingen Maade vil kunne være istand til at stemme hjerken for Ministerens oprindelige Forslag eller — og det naturligtvis meget mindre — for